

University of Groningen

Case note: ECLI:NL:HR:2023:1436

Beuker, Mark

Published in:
Jurisprudentie Erfrecht

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2024

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):
Beuker, M. (2024). Case note: ECLI:NL:HR:2023:1436. JERF 2024/16. Casenote over: Hoge Raad, 13/10/2023, 22/02751, ECLI:NL:HR:2023:1436 *Jurisprudentie Erfrecht*, 2024(1), 65-67.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

regel. Het Hof komt daarom tot de conclusie dat de optionele rechtskeuze niet behoort tot ‘de beginselen die ten grondslag liggen aan de’ EEV (par. 29). Tenslotte toetst het HvJ EU of een ontkennend antwoord op deze prejudiciële vraag in strijd zou zijn met ‘het beginsel van eenheid van de erfopvolging’ (par. 34). Dit is niet het geval omdat uit de rechtspraak van het Hof (zaak C-80/19 *E.E.* [2020] ECLI:EU:C:2020:569) volgt dat dit ‘geen absoluut beginsel’ is (par. 34). Deze conclusie wordt ook door de Verordening zelf bevestigd. Art. 12 EEV bevat immers een expliciete uitzondering op ‘dit beginsel door toe te staan dat de bevoegde rechter geen uitspraak doet over goederen die zich in derde landen bevinden wanneer te vrezen valt dat de beslissing in die landen niet zal worden erkend of niet uitvoerbaar zal worden verklaard’ (par. 35). Op basis van de voorafgaande overwegingen formuleert het HvJ EU dan ook een ontkennend antwoord op de tweede prejudiciële vraag.

8. Concluderend kan worden gezegd dat deze uitspraak vooral voor het Nederlandse notariaat praktische betekenis heeft. Wanneer notarissen geconfronteerd worden met cliënten uit een derde land, die in hun testament een rechtskeuzebeding willen opnemen waarin zij als het op de erfopvolging toepasselijk recht het recht van het land waarvan zij de nationaliteit bezitten aanwijzen, dan is deze rechtskeuze op basis van art. 22 EEV mogelijk onder de voorwaarde dat art. 75 EEV hieraan niet in de weg staat. Dit betekent dat de notaris nog steeds moet controleren of Nederland ‘vóór de vaststelling van die verordening een bilaterale overeenkomst heeft gesloten met [het betreffende] (...) derde land waarin het op het gebied van erfopvolging toepasselijke recht wordt aangewezen en waarin niet uitdrukkelijk wordt voorzien in de mogelijkheid om een ander recht te kiezen’ (par. 25). Indien dit het geval is kan de cliënt uiteindelijk geen rechtskeuze uitbrengen omdat de bilaterale overeenkomst voorrang heeft boven de EEV. In de Verdragenbank (<https://verdragenbank.overheid.nl>) heb ik echter geen bilaterale overeenkomsten aangetroffen die een beroep op art. 22 EEV zouden tegenhouden.

dr. K. Zimmermann, LL.M.
Universitair Docent aan de Rijksuniversiteit Groningen
Niels Stensen Fellow aan de KU Leuven (2023-2024)

16

Hoge Raad: bij vaststelling som ineens voor salaire différé mag ook met voordelen die zijn genoten maar die niet als beloning voor verrichte werkzaamheden zijn aan te merken rekening worden gehouden

Hoge Raad
13 oktober 2023, nr. 22/02751,
ECLI:NL:HR:2023:1436
(mr. Du Perron, mr. Sieburgh,
mr. Wattendorff, mr. Ter Heide, mr. Salomons)
Noot mr. dr. M.R. Beuker

Salaire différé.

[BW art. 4:36]

Het cassatieberoep wordt verworpen. Het stond het hof vrij om bij de beoordeling van het verzoek tot een som ineens voor salaire différé, art. 4:36 BW, de voordelen uit bespaarde huur en bespaarde kosten voor bedrijfsruimte in aanmerking te nemen. Uit de parlementaire geschiedenis van art. 4:36 BW blijkt dat de omvang van de som ineens volgens de wetgever moeilijk in een algemene wetsbepaling nader is aan te geven en dat de wetgever de voorkeur heeft gegeven aan een eenvoudige bepaling, die veel aan de billijkheid overlaat. Behalve met het loon dat een werknemer voor gelijke arbeid zou hebben verdiend en de daarop in mindering te brengen genoten kost en inwoning, zal – gelet op de familieverhoudingen – ook met billijkheidsfactoren rekening worden gehouden. Bij de beoordeling welke vergoeding billijk is, heeft de rechter een ruime mate van vrijheid. De rechter kan ook acht slaan op door het kind genoten voordelen die niet als beloning voor de door het kind verrichte werkzaamheden kunnen worden beschouwd.

Beschikking iIn de zaak van
[C],
wonende te [woonplaats],
verzoeker tot cassatie,
hierna: [C],
advocaat: A.H.M. van den Steenhoven,
tegen

1. [*de vereffenaar*], notaris, in zijn hoedanigheid van vereffenaar in de nalatenschap van [*erflater*], kantoorhoudende te [*vestigingsplaats*],
2. [*P*],
wonende te [*woonplaats*],
3. [*M*],
wonende te [*woonplaats*],
4. [*E*],
wonende te [*woonplaats*],
verweerders in cassatie,
hierna: respectievelijk de vereffenaar, [*P*], [*M*] en [*E*],
niet verschenen.

1. *Procesverloop*

Voor het verloop van het geding in feitelijke instanties verwijst de Hoge Raad naar:

- a. de beschikking in de zaak 8420603 EJ VERZ 20-152 van de rechtbank Oost-Brabant van 4 september 2020;
- b. de beschikkingen in de zaak 200.286.780/01 van het gerechtshof 's-Hertogenbosch van 20 mei 2021 en 21 april 2022.

[*C*] heeft tegen de beschikking van het hof van 21 april 2022 beroep in cassatie ingesteld.

De vereffenaar, [*P*], [*M*] en [*E*] hebben geen verweerschrift ingediend.

De conclusie van de Advocaat-Generaal E.B. Rank-Berenschot strekt tot verwerping van het cassatieberoep.

De advocaat van [*C*] heeft schriftelijk op die conclusie gereageerd.

2. *Uitgangspunten en feiten*

2.1. In cassatie kan van het volgende worden uitgegaan.

- i. In 2018 is de vader van [*C*], [*P*], [*M*] en [*E*] overleden.
- ii. De vader heeft bij testament zijn kinderen tot zijn erfgenamen benoemd.
- iii. [*P*], [*M*] en [*E*] hebben de nalatenschap beneficiair aanvaard. [*C*] heeft een verklaring van zui-vere aanvaarding ondertekend.
- iv. Bij beschikking van 21 juni 2019 heeft de rechtbank Oost-Brabant de vereffenaar benoemd tot vereffenaar in de nalatenschap.
- v. De vader heeft een agrarisch bedrijf uitgeoefend. [*C*] heeft in dit bedrijf werkzaamheden verricht.

2.2. In deze procedure verzoekt [*C*] op grond van art. 4:36 BW voor de door hem verrichte werk-

zaamheden in het bedrijf van de vader een som ineens van € 233.469,25 vast te stellen.

2.3. De kantonrechter heeft [*C*] niet-ontvankelijk verklaard in zijn verzoek.

2.4. Het hof heeft bij tussensbeslikking¹ geoordeeld dat [*C*] ontvankelijk is in zijn verzoek. Bij eindbeslikking² heeft het hof het verzoek afge-
wezen. Daartoe heeft het, samengevat, onder
meer het volgende overwogen.

Als rekenkundig enigszins onderbouwde aanspraak van [*C*] resteert maximaal een bedrag van € 129.000 (rov. 6.4.4.2-6.4.4.3).

Niet uitgesloten is dat de waarde van de gestelde inbreng van [*C*] pas na intensief deskundigenonderzoek zo volledig mogelijk in kaart kan worden gebracht. Daartoe kan pas worden overgegaan indien in voldoende mate waarschijnlijk zal zijn dat [*C*] überhaupt enig bedrag toekomt. Dit kan pas worden vastgesteld nadat de aan hem toegekomen, althans in billijkheid toe te rekenen, voordelen in ogenschouw zijn genomen. (rov. 6.4.6.4) De te beoordelen voordelen zijn die tot de dag van overlijden van erflater. (rov. 6.5.1)

De geschatte bevoordeling bedraagt € 305.800, voor onder andere bespaarde rente, bespaarde huur, bespaarde kosten voor bedrijfsruimte, ontvanging kost en inwoning en een schenking aan [*C*] door de andere kinderen in 2010. Indien de schenking buiten beschouwing wordt gelaten en het laagste (geschatte) voordeel voor de kosten bedrijfsruimte wordt gehanteerd, dan zou nog steeds sprake zijn van een voordeel van € 234.500. (rov. 6.6.1-6.8.1)

Het betreft een schatting, met een zekere marge naar boven en naar beneden. Niettemin is sprake van meer dan twee maal (en bij het laagste bedrag meer dan anderhalf keer) het maximaal aan [*C*] toe te kennen bedrag exclusief de weegfactor inflatie. Nu het hier ook al behoorlijk langjarige voordelen betreft, is niet te verwachten dat die weegfactor zodanig verschil zal maken dat in de gegeven omstandigheden aan [*C*] nog enig bedrag behoort toe te komen. [*C*] heeft immers door de jaren heen en zelfs onverkort uitgaande van zijn betwiste inzet al meer dan voldoende voordelen genoten. (rov. 6.8.2)

1 Gerechtshof 's-Hertogenbosch 20 mei 2021, ECLI:NL:GHSHE:2021:1507.

2 Gerechtshof 's-Hertogenbosch 21 april 2022, ECLI:NL:GHSHE:2022:1308.

3. Beoordeling van het middel

3.1. De onderdelen 3.1 en 3.2 van het middel richten zich tegen het oordeel van het hof dat bij het vaststellen van de som ineens ook de voordelen uit bespaarde huur en bespaarde kosten voor bedrijfsruimte in mindering moeten worden gebracht. Geklaagd wordt onder meer dat het hof heeft miskend dat voordelen op grond van art. 4:36 lid 2 BW slechts in mindering kunnen worden gebracht voor zover deze kunnen worden gezien als beloning voor de verrichte werkzaamheden.

3.2. Art. 4:36 lid 1 BW bepaalt, voor zover hier van belang, dat een kind van de erflater dat in diens huishouding of in het door hem uitgeoefende beroep of bedrijf gedurende zijn meerderjarigheid arbeid heeft verricht zonder een voor die arbeid passende beloning te ontvangen, aanspraak kan maken op een som ineens, strekkend tot een billijke vergoeding.

Art. 4:36 lid 2 BW bepaalt, voor zover hier van belang, dat op de som in mindering komt hetgeen de rechthebbende van de erflater heeft ontvangen, voor zover dat als een beloning voor zijn werkzaamheden kan worden beschouwd.

3.3. Uit de parlementaire geschiedenis van art. 4:36 BW blijkt dat de omvang van de som ineens volgens de wetgever moeilijk in een algemene wetsbepaling nader is aan te geven en dat de wetgever de voorkeur heeft gegeven aan een eenvoudige bepaling, die veel aan de billijkheid overlaat.³ Behalve met het loon dat een werknemer voor gelijke arbeid zou hebben verdiend en de daarop in mindering te brengen genoten kost en inwoning, zal – gelet op de familieverhoudingen – ook met billijkheidsfactoren rekening moeten worden gehouden.⁴

Bij de beoordeling welke vergoeding billijk is, heeft de rechter een ruime mate van vrijheid. De rechter kan ook acht slaan op door het kind genoten voordelen die niet als beloning voor de door het kind verrichte werkzaamheden kunnen worden beschouwd. Daaraan doet niet af dat art. 4:36 lid 2 BW voorziet in aftrek van door het kind ontvangen voordelen, voor zover die als een beloning voor zijn werkzaamheden zijn te beschouwen. Uit die ‘algemene regel’⁵ mag immers niet

worden afgeleid dat andere voordelen niet kunnen meetellen.

3.4. Het stond het hof derhalve vrij om bij de beoordeling van het verzoek de voordelen uit bespaarde huur en bespaarde kosten voor bedrijfsruimte in aanmerking te nemen. Voor zover de hiervoor in 3.1 weergegeven klacht uitgaat van een andere rechtsopvatting faalt zij dus. Voor zover zij ervan uitgaat dat het hof toepassing heeft gegeven aan art. 4:36 lid 2 BW, mist zij feitelijke grondslag.

3.5. De overige klachten van het middel kunnen evenmin tot cassatie leiden. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie art. 81 lid 1 RO).

4. Beslissing

De Hoge Raad verwierpt het beroep.

NOOT

1. In deze zaak over de som ineens van art. 4:36 BW heeft de erflater zijn vier kinderen bij testament tot erfgenamen benoemd. De echtgenote van erflater was vooroverleden. Erflater had bij leven een agrarisch bedrijf. Een van de vier kinderen doet een beroep op een som ineens strekkende tot een billijke vergoeding voor verrichte werkzaamheden in de onderneming van de erflater, omdat deze werkzaamheden onvoldoende gecompenseerd zouden zijn.

2. In mijn proefschrift beschrijf ik een aantal stappen voor het vaststellen van de som ineens.¹ Na de vraag of de verzoeker een gerechtigde persoon kan zijn (stap 1) en de arbeid onder art. 4:36 BW kan vallen (stap 2), volgen stappen 3 tot en met 5 om de omvang van de som ineens vast te stellen. In stap 3 wordt berekend hoe groot de billijke vergoeding is. Het hof besteedt diverse overwegingen aan vaststelling van deze billijke vergoeding. Het verzoekende kind legt stukken

3 Parl. Gesch. BW Inv. Boek 4, p. 1359 en 1383.

4 Parl. Gesch. BW Inv. Boek 4, p. 1383.

5 Parl. Gesch. BW Inv. Boek 4, p. 1383.

1 M.R. Beuker, *Grenzen aan testeervrijheid: Erfrechtelijke bescherming van naasten vanuit interdisciplinair perspectief* (Ars Notariatus 178) (diss. Groningen), Deventer: Wolters Kluwer 2023, hoofdstuk 7.2.6. Open access beschikbaar.

over waaruit naar zijn zeggen volgt dat de som ineens € 192.250 moet bedragen (exclusief rente). De andere kinderen betwisten onder meer de gestelde arbeid, de uitzonderlijk grote omvang ervan en het gestelde dat de verzoeker daarvoor niets zou hebben ontvangen. Allereerst constateert het hof dat de relevante periode waarop de som ineens ziet, kleiner is dan de periode waarop verzoeker de som ineens baseert. Zo gaat het hof bijvoorbeeld niet uit van de meerderjarigheidsgrens van achttien jaar, maar van eenentwintig jaar (de grens die gold toen de werkzaamheden werden verricht). Er resteert € 129.000 als 'rekenkundig enigszins onderbouwde aanspraak'. Deze aanspraak staat niet vast, maar vormt volgens het hof een bovengrens.

3. Werkzaamheden van andere kinderen in het bedrijf, die geen beroep doen op de som ineens, kunnen volgens het hof invloed hebben op de som ineens van de verzoeker. Aan de invloed van deze werkzaamheden op de billijke vergoeding geeft het hof geen invulling. De waarde van die werkzaamheden kan namelijk wellicht pas na intensief deskundigenonderzoek worden vastgesteld. Dat deskundigenonderzoek is onnodig, omdat volgens het hof blijkt dat de aan verzoeker toegekomen (of aan hem toe te rekenen) voordelen zonder meer de maximaal door verzoeker gewenste vergoeding overstijgen. Het hof beschrijft een aantal voordelen die naar zijn zeggen zijn toegekomen (of moeten worden toegerekend) aan verzoeker. Dit zijn: bespaarde rente, bespaarde huur, bespaarde kosten voor bedrijfsruimte, kost en inwoning, een schenking van de andere kinderen en een legaat dat enige waarde toekomt. Al met al heeft verzoeker voordelen genoten die € 305.800 waard blijken. Deze mee te nemen voordelen zijn slechts een schatting, maar overtreffen de gevraagde som ineens zoveel dat niet wordt overgegaan tot benoeming van een deskundige. Het is niet te verwachten dat aan het kind nog enige som ineens toekomt en het hof wijst daarom het verzoek om een som ineens af. Bij toepassing van mijn stappenplan zou het hof stranden bij stap 3; de billijke vergoeding is nihil. Aan toepassing van de andere stappen komt het hof niet toe. Er hoeft niet meer gekeken te worden naar de vraag of de verzoeker beloningen ontving die in mindering komen op de billijke vergoeding (stap 4) of getoetst te worden aan de grens die stelt dat de sommen ineens tezamen

maximaal de halve nalatenschap omvatten (stap 5).

4. Bij de Hoge Raad wordt onder meer geklaagd dat het hof diverse door het kind genoten voordelen niet in mindering had mogen brengen op de som ineens. Voordelen zouden alleen in mindering kunnen worden gebracht voor zover deze kunnen worden gezien als beloning voor verrichte werkzaamheden. Lid 2 bepaalt expliciet dat deze voordelen die een beloning inhouden in mindering komen. Voordelen die geen beloning voor werkzaamheden inhouden, tellen volgens het kind dus niet mee.

5. De Hoge Raad maakt duidelijk dat bij het bepalen van de billijke vergoeding op grond van lid 1 ook voordelen een rol kunnen spelen die niet als beloning voor het verrichte werk kunnen worden aangemerkt. Uit art. 4:36 lid 2 BW mag niet worden afgeleid dat voordelen alleen een rol spelen als ze een beloning voor het verrichte werk vormen. Uit een aanhaling van de parlementaire geschiedenis blijkt dat de rechter een ruime mate van vrijheid heeft bij het beoordelen van de billijke vergoeding in lid 1. Het loon dat een werknemer voor gelijke arbeid zou hebben verdiend, genoten kost en inwoning en – gelet op de familieverhoudingen – billijkheidsfactoren, spelen een rol.

6. Al met al blijkt dus dat alle voordelen invloed kunnen hebben op de som ineens. Onder voordelen zou ik alle positieve financiële gevolgen voor de verzoeker van een som ineens willen verstaan. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om geldelijke ontvangsten, maar ook om bespaarde kosten. Deze voordelen kunnen zakelijk zijn (bijvoorbeeld een beloning voor werkzaamheden), maar ook niet-zakelijk (zoals een schenking). De invloed van voordelen loopt ofwel via lid 1 ofwel via lid 2.

7. Uit de overwegingen van de Hoge Raad, de Procureur-Generaal en het hof volgt mijns inziens ook dat het vaststellen van de billijke vergoeding en de vermindering van deze billijke vergoeding met ontvangen beloningen verschillende stappen zijn. In r.o. 4.6 (Conclusie) stelt de P-G namelijk dat op de (op grond van lid 1) gevonden som de beloningen uit lid 2 in mindering worden gebracht. In r.o. 5.12 (Conclusie) vermeldt de P-G dat het hof niet is toegekomen aan lid 2 maar de voordelen heeft betrokken in de daaraan voorafgaande vaststelling van de billijke vergoeding. De Hoge Raad oordeelt ook dat het hof geen toe-

passing heeft gegeven aan lid 2 (waaruit volgt dat alleen naar lid 1 is gekeken), r.o. 3.3 en 3.4 (HR). In die zienswijze moet dus eerst, op grond van lid 1, bekeken worden welke vergoeding billijk is. Daarbij kunnen voordelen die geen beloning voor het verrichte werk inhouden ook een rol spelen. Pas daarna kan eventueel invulling worden gegeven aan lid 2 door op de billijke vergoeding beloningen in mindering te brengen.

8. De wetsformulering in lid 2 is strikter dan in lid 1. Is sprake van een beloning voor werkzaamheden dan komt die automatisch in mindering op de som ineens (lid 2). Andere voordelen komen slechts in mindering voor zover dat billijk is (lid 1). Denkbaar is dat de billijkheid meebrengt dat een voordeel niet of slechts gedeeltelijk in mindering komt op de som ineens (bijvoorbeeld als alle kinderen een voordeel hebben genoten). Bij toepassing van lid 1 heeft de rechter dus meer flexibiliteit. Zo kunnen omstandigheden niet alleen tot een lagere, maar ook tot een hogere som ineens leiden. Dit lijkt ook te spreken uit de overwegingen van het hof waarin een weegfactor voor inflatiecorrectie geen automatisme is, maar wel mogelijk lijkt. Een simpele berekening van het gebruikelijke loonniveau verminderd met de waarde van de door de somgerechtigde verkregen tegenprestaties is dan ook niet doorslaggevend bij vaststelling van de som ineens.

9. In de praktijk zal niet altijd duidelijk zijn of een voordeel moet worden gecategoriseerd als beloning voor verrichte werkzaamheden. Als een kind dat werkzaamheden verrichtte op enige wijze wordt bevoordeeld ten opzichte van andere kinderen, kan al snel het vermoeden rijzen dat er sprake is van beloning voor de werkzaamheden. In zo'n geval zou imputatie hoe dan ook nodig zijn op grond van lid 2. In de onderhavige zaak lijken aanwijzingen van een beloning in r.o. 6.7.2 (hof) waar het hof opmerkt dat het legaat aan de verzoeker en een ander kind dat zegt werkzaamheden te hebben verricht gerelateerd lijkt aan de geclaimde inzet op de boerderij. Toch wordt dit (nader te waarden) legaat meegenomen op grond van lid 1 (toe te rekenen voordelen) en niet op grond van lid 2. Dit voordeel, dat heel goed een beloning voor werkzaamheden zou kunnen inhouden als daarover meer informatie beschikbaar zou zijn, wordt dus meegenomen op grond van lid 1.

10. Mocht een rechter van oordeel zijn dat een voordeel in mindering moet komen, dan maakt

het voor het resultaat uiteindelijk niet uit of dat op grond van lid 1 of lid 2 gebeurt. De aanvullende betekenis van lid 2 zit echter ten eerste in het afstraffen van de ondankbare somgerechtigde. Had iemand een beloning kunnen verkrijgen, maar ziet hij daarvan af, dan komt het verworpen voordeel alsnog in mindering op de som ineens. Ten tweede maakt lid 2 duidelijk welke voordelen in elk geval in mindering komen op de som ineens. Is er sprake van een beloning voor werkzaamheden dan hoeft geen discussie te ontstaan over de vraag of het meewegen van deze beloningen billijk is. Bij andere voordelen zal de rechter moeten kijken of imputatie wel billijk is; of een voordeel naar billijkheid moet worden toegekeurd.

11. Het arrest van de Hoge Raad maakt duidelijk dat alle door een kind genoten voordelen kunnen leiden tot vermindering van de som ineens. Dat beloningen de som ineens verkleinen is logisch. Andere voordelen verminderen slechts de som ineens als dat billijk is. Het verdient dan ook aanbeveling dat in voorkomende gevallen gemotiveerd wordt waarom voordelen waarvan niet vaststaat dat ze een beloning inhouden voor verrichte werkzaamheden wel of niet in mindering komen.

mr. dr. M.R. Beuker

Universitair docent notarieel recht aan de Rijksuniversiteit Groningen

17

De rechter benoemt op verzoek van een erfgenaam een vereffenaar, nu het onbekend is of er nog andere erfgenamen zijn

Rechtbank Rotterdam

16 oktober 2023, nr. C/10/665518 / HA RK
23-919, ECLI:NL:RBROT:2023:9888
(mr. Van Steenderen-Koornneef)

Benoemen vereffenaar. Belanghebbende.

[BW art. 4:203 lid 1 onder a]

Erflaatster heeft geen testament opgemaakt. Haar dochter is enig erfgenaam en heeft de nalatenschap beneficiair aanvaard. De zoon van